

Utbildningsnämnden i Malmö stad
Box 17195
200 10 MALMÖ

Beslut efter tillsyn enligt personuppgiftslagen (1998:204) – PuL

Datainspektionens beslut

Personuppgiftsbehandling genom kameraövervakning

Datainspektionen konstaterar att den behandling av personuppgifter som utförs av Utbildningsnämnden i Malmö stad (nämnden) genom kameraövervakning inomhus i Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium (skolan), efter kl. 07:00 och före kl. 17:00 måndag t.o.m. torsdag och efter kl. 07:00 och före kl. 16:00 på fredagar, ordinarie skoldagar är kränkande i den mening som avses i 5 a § andra stycket PuL.

Datainspektionen förelägger därför nämnden att upphöra med den behandling av personuppgifter som sker genom kameraövervakning inomhus i skolan efter kl. 07:00 och före kl. 17:00 måndag t.o.m. torsdag samt efter kl. 07:00 och före kl. 16:00 på fredagar, ordinarie skoldagar.

Personuppgiftsbehandling i övriga IT-stöd

Datainspektionen konstaterar att nämnden:

1. behandlar personuppgifter i strid med kravet i 9 § punkten i) PuL att personuppgifter inte ska bevaras under en längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen
2. behandlar personuppgifter i Elit, Skola24, Pednet, PAC och Selma utan att informera de registrerade om behandlingen
3. behandlar personuppgifter i strid med patientdatalagens krav på rutiner som säkerställer att användarnas behörigheter till Profdoc PMO begränsas till vad som är nödvändigt för att ge en god och säker vård

Datainspektionen förutsätter att nämnden:

1. tar fram riktlinjer och rutiner för gallring av personuppgifter i Elit och Pednet
2. ger eleverna fullständig information om den personuppgiftsbehandling som sker i Elit, Skola24, Pednet, PAC och Selma.
3. tar fram rutiner som säkerställer att användarnas behörighet till Profdoc PMO begränsas till vad som är nödvändigt för att ge en god och säker vård.
4. i sina rutiner för logguppföljning i skolhälsovården även säkerställer kraven på dokumentation och bevarande.

Ärendet avslutas, men kan komma att följas upp.

Sammanfattning av Datainspektionens beslut

Datainspektionen anser att kameraövervakningen inomhus i Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium under dagtid på ordinarie skoldagar inte är en åtgärd som är proportionerlig i förhållande till ändamålen med övervakningen, elevernas intresse av en fredad och privat sfär samt det intrång i denna sfär som övervakningen innebär. Övervakningen är därför kränkande i den mening som avses i 5 a § andra stycket PuL och Datainspektionen förelägger Utbildningsnämnden att upphöra med kameraövervakningen inomhus under dessa tider.

Datainspektionen konstaterar att Utbildningsnämndens behandling av personuppgifter i skolans IT-system strider mot bestämmelser i personuppgiftslagen (9 och 25 §§). När det gäller dessa brister i behandlingen av personuppgifter förutsätter Datainspektionen att nämnden vidtar åtgärder för att komma till rätta med dem.

Redogörelse för tillsynsärendet

Datainspektionen genomförde den 8 maj 2008 en inspektion av nämndens personuppgiftsbehandling i Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium.

Vid inspektionen framkom bl.a. följande.

Kameraövervakning

På skolan finns 29 st övervakningskameror inomhus och en kamera utomhus. Nämnden har gjort bedömningen att samtliga kameror är riktade mot plats dit allmänheten inte har tillträde, d.v.s. icke tillståndspliktiga kameror.

Kamerorna upptar och spelar in bilder och är påslagna dygnet runt. Ingen upptagning av ljud sker. Det inspelade materialet lagras på en separat server på skolan och gallras (skrivs över) efter 10 dagar. Fyra IT-tekniker och sex rektorer har åtkomst till det inspelade materialet. Det finns inga skriftliga anvisningar för när någon får ta del av bilder i realtid eller inspelat material. Som exempel när skolan anser att det är tillåtet för personal att ta del av uppgifterna nämns stöld, skadegörelse och bråk.

Det har inte skett någon dokumenterad informationsinsats där elever och personal informerats om den personuppgiftsbehandling som sker genom kameraövervakningen. Intill de platser som kameraövervakas finns skyltar som informerar om att platsen är kameraövervakad med inspelning.

Nämnden uppger att det, innan kamerorna installerades, var frekventa problem med åverkan på datorerna. Sedan kamerorna infördes upplever nämnden att problemen minskat väsentligt. Någon analys härutöver av läget före och efter installationen av övervakningskameror har inte gjorts.

Övervakningskamerorna bevakar, dygnet runt, följande utrymmen i skolan.

Låsta undervisningssalar. I samtliga undervisningssalar med datorer finns övervakningskameror. Som princip gäller att eleverna endast kan vara i salarna under lärarledda lektioner. Under övrig tid är datasalarna låsta. Syftet uppges vara att förhindra åverkan på

datorerna. Nämnden uppger att behovet att kameraövervaka när lärare är på plats egentligen inte är så stort, men att det är krångligt att slå av och på kamerorna.

Datasalar. På skolans handelsprogram finns övervakningskameror i datasalarna, vilka är öppna även under icke lärarledd lektionstid. Syftet uppges vara att förhindra åverkan på datorerna.

Korridor/Entré. I entrén till handelsprogrammet finns en kamera som övervakar den som passerar in eller ut. Syftet uppges vara att se om någon som går ut ur entrén har stulit datautrustning.

Öppen datasal. I handelsprogrammets öppna datasal finns fyra övervakningskameror som övervakar ett större område, inklusive entrén till de toaletter som finns i lokalen. Syftet uppges vara att förhindra åverkan på datorerna.

Utomhuskamera. Den kamera som befinner sig utomhus är kopplad till en porttelefon. Kameran, som sitter på skolans yttervägg ovanför en entrédörr, är riktad mot den som vill gå in i skolan genom entrén för funktionshindrade.

I övrigt har nämnden uppgett att antalet övervakningskameror på skolan kommer att ökas. Exempelvis nämns att en kamera ska installeras i en korridor för att övervaka de elever som rör sig i korridoren. Syftet med kameran uppges vara att skapa en trygg och säker miljö.

I ärendet är upplyst om att skolan låses upp kl. 07:00 och att eleverna då får vistas i skolan. Skolan låses kl. 17:00 måndag t.o.m. torsdag samt 16:00 på fredagar.

Övriga IT-stöd

För registrering av frånvaro för elever används systemet Skola24. Det finns ett menyval där det är möjligt att välja mellan de fasta frånvaroorsakerna ”frånvaroanmäld från skolan”, ”frånvaroanmäld från hemmet” och ”ledig”. Frånvarosystemet innehåller inget fritextfält.

För grundläggande elevadministrativa uppgifter används systemet Elit. Det sker ingen gallring av uppgifter i Elit.

På skolan används systemet Pednet som e-postsystem för elever och lärare. Nämnden vet inte om det sker någon gallring av uppgifter i Pednet.

Elever, och i förekommande fall vårdnadshavare, får ingen särskild information om den personuppgiftsbehandling som sker i Elit, Skola24, Pednet, låssystemet PAC och bibliotekssystemet Selma. Den enda skriftliga information som lämnas till elever och vårdnadshavare om personuppgiftsbehandlingar som sker i skolan, finns i skolans informationshäfte för läsåret 2007/08.

I skolhälsovården används det elektroniska patientjournalssystemet Profdoc PMO. Endast skolsköterska och skolläkare har behörighet till journalssystemet. Dessa användare har läs- och skrivbehörighet både för elever på den egna skolan och för elever i andra skolor inom Malmö stad.

För händelser i journalsystemet skapas en logg (behandlingshistorik). Nämnden har tagit fram en rutin för uppföljning av loggarna. Enligt rutinen sker varje vecka ett slumpvis urval av 10 st journaler som granskas.

Datainspektionens bedömning

Datainspektionen inleder med att bedöma hanteringen av personuppgifter genom kameraövervakning och övergår därefter till att bedöma hanteringen av personuppgifter i skolans övriga IT-stöd.

Personuppgiftsbehandling genom kameraövervakning

I lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning finns bestämmelser om användning av övervakningsutrustning – allmän kameraövervakning. De flesta av bestämmelserna i den lagen gäller dock inte övervakning av plats dit allmänheten inte har tillträde. När det rör sig om övervakning av en sådan plats genom en automatiserad behandling av personuppgifter är däremot personuppgiftslagens regler tillämpliga.

Nämndens övervakningskameror inomhus är riktade mot platser dit allmänheten inte har tillträde. Vid bildupptagningen används digital teknik som medger att enskilda personer kan identifieras. Kameraövervakningen inomhus utgör således sådan automatiserad behandling av personuppgifter som faller under personuppgiftslagen.

När det gäller nämndens övervakningskamera utomhus, d.v.s. kameran som är riktad mot den som vill gå in i skolan genom entrén för funktionshindrade, bedömer Datainspektionen att det finns omständigheter som talar för att kameran övervakar en plats dit allmänheten har tillträde. Övervakning av sådan plats omfattas av lagen om allmän kameraövervakning och kräver vanligtvis tillstånd från Länsstyrelsen. Datainspektionen rekommenderar att nämnden vänder sig till Länsstyrelsen för en bedömning huruvida utomhuskameran är tillståndspliktig. I den följande kommer Datainspektionen därför att undanta utomhuskameran från bedömning.

Ska de s.k. hanteringsreglerna i personuppgiftslagen tillämpas?

Vilka regler i personuppgiftslagen som ska tillämpas beror på hur uppgifterna hanteras. Ska uppgifterna ingå i en påtagligt strukturerad samling av personuppgifter såsom i en databas eller ett ärendehanteringssystem måste i princip alla regler i personuppgiftslagen beaktas. Är det däremot fråga om behandling av personuppgifter i ostrukturerat material, t.ex. uppgifter i löpande text eller uppgifter i ljud- eller bildupptagningar utan koppling till en registerstruktur behöver man inte tillämpa alla regler i personuppgiftslagen (5 a § första stycket personuppgiftslagen). Sådan ostrukturerad behandling får dock inte utföras om den innebär en kränkning av registrerades personliga integritet. Lagens bestämmelser om säkerhetsåtgärder vid behandling av personuppgifter måste dessutom tillämpas. Bedömningen av vad som ingår i en strukturerad samling av personuppgifter ska göras utifrån det behandlade materialets helhet.

Normalt sett är det material som registreras vid inspelning med hjälp av digitalkameror inte strukturerat i den mening som avses i 5 a § personuppgiftslagen. Endast om materialet är ordnat på ett sådant sätt, t.ex. som en del i ett ärendehanteringssystem eller en databas strukturerad utifrån personuppgifter, kan det bli fråga om en sådan strukturering. Det har i ärendet inte framkommit omständigheter som talar för att nämndens behandling av personuppgifter i

samband med kameraövervakning är ordnat på ett sådant sätt att hanteringsreglerna måste tillämpas.

Är nämndens kameraövervakning kränkande enligt 5 a § personuppgiftslagen?

Utgångspunkter för bedömningen

En behandling av personuppgifter i s.k. ostrukturerat material får, enligt 5 a § andra stycket personuppgiftslagen, inte utföras om den innebär en kränkning av den registrerades personliga integritet.

I förarbetena till denna bestämmelse (prop. 2005/06:173 s. 27) anges bl.a. följande:

”Som utgångspunkt för bedömningen av om en behandling av personuppgifter innebär en kränkning av den registrerades personliga integritet kan tas bestämmelserna om grundläggande krav i 9 § och om när behandling av personuppgifter är tillåten i 10 § personuppgiftslagen. Har dessa bestämmelser följts, trots att de i och för sig inte är tillämpliga på behandlingen, kan behandlingen inte betraktas som en kränkning. Det kan i vissa fall även gälla om behandlingen omfattat känsliga personuppgifter. Över huvud taget bör graden av känslighet hos de personuppgifter som behandlas vara bara en faktor bland flera som bör beaktas vid en samlad bedömning

[...]

Bedömningen av vad som är en kränkning skall alltså inte göras schablonartat enbart utifrån vilka uppgifter som behandlas utan måste även ta sin utgångspunkt i t.ex. vilket sammanhang uppgifterna förekommer, för vilket syfte de behandlas, vilken spridning de har fått eller har riskerat att få samt vad behandlingen kan leda till”.

Enligt förarbetena ligger det i sakens natur att tillämpningen av bestämmelsen i 5 a § får bygga på en intresseavvägning där den registrerades intresse av en fredad, privat sfär vägs mot andra motstående intressen i det enskilda fallet (prop.2005/06:173 s. 26 f.) Som regeringen också framhåller är det i slutändan en fråga för rättstillämpningen att i varje enskilt fall, med beaktande av samtliga omständigheter, väga det intrång som kan ha skett i den personliga integriteten.

Av betydelse i detta sammanhang är även artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (artikeln avser rätten till skydd för privat- och familjeliv) samt det s.k. dataskyddsdirektivet på vilket PuL grundar sig (Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG).

Detta medför enligt Datainspektionen att bedömningen av om kameraövervakning i det enskilda fallet är kränkande enligt 5 a § andra stycket PuL, bl.a. innefattar en proportionalitetsbedömning. Vid proportionalitetsbedömningen ska avgöras om kameraövervakningen och den därav följande personuppgiftsbehandlingen är proportionerlig i förhållande till sitt ändamål (exempelvis att förhindra stöld) och till de övervakades intresse av en fredad och privat sfär och det intrång i denna sfär som övervakningen innebär. Man ska således fråga sig om övervakningen verkligen är påkallad i förhållande till de problem som man söker komma till rätta med och om den är rimlig med hänsyn till de konsekvenser den har för enskildas personliga integritet. Enkelt uttryckt kan man säga att om resultatet av den bedömningen är att övervakningen inte är rimlig med hänsyn till integritetsintrånget så är kameraövervakningen att betrakta som kränkande.

I proportionalitetsbedömningen bör bl.a. vägas in om ändamålen i stället kan uppnås med andra åtgärder som innebär ett mindre intrång i den personliga integriteten och dessa alternativa åtgärder inte skulle innebära orimligt höga kostnader i förhållande till ändamålen (jfr

Europarådets riktlinjer för videoövervakning beslutade 20-23 maj 2003, samt Artikel 29-gruppens yttrande nr 4/2004 om behandling av personuppgifter genom videoövervakning. Artikel 29-gruppen består bl.a. av företrädare för varje nationell tillsynsmyndighet i EU-medlemsstaterna. Gruppen har sin lagliga grund i artikel 29 i dataskyddsdirektivet och ska se till att direktivet tillämpas enhetligt i medlemsstaterna).

Sammanfattningsvis anser Datainspektionen att frågan om huruvida kameraövervakning i det enskilda fallet är kränkande enligt 5 a § andra stycket PuL, måste avgöras genom en bedömning av följande faktorer:

- Ändamålen med kameraövervakningen
- Behovet av kameraövervakningen
- Graden av integritetsintrång, vilken bl.a. avgörs av
 - vem som övervakas
 - vilken plats som övervakas
 - när övervakningen sker
- Om ändamålen i stället kan uppnås med andra åtgärder som innebär ett mindre integritetsintrång och dessa alternativa åtgärder inte skulle innebära orimligt höga kostnader i förhållande till ändamålen
- Vilken information som ges till de registrerade om att platsen är kameraövervakad
- Hur länge det inspelade materialet sparas
- Vem eller vilka som har tillgång till det inspelade materialet
- På vilka grunder man får ta del av bilder i realtid och inspelat material

Även andra faktorer än ovan nämnda kan naturligtvis i det enskilda fallet visa sig vara av betydelse för bedömningen.

Datainspektionen anser att ett införande av kameraövervakning bör föregås av en analys i enlighet med ovanstående. I ärendet har inte framkommit att nämnden har gjort en sådan analys före införandet av kameraövervakning i Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium.

Bedömning av kameraövervakning i Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium

Med utgångspunkt i de faktorer som nämns nedan, gör Datainspektionen följande bedömning av kameraövervakningen i Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium.

- Ändamålet med kameraövervakningen är att förhindra stöld och åverkan på datorer.
- Behovet motiveras av att det innan övervakningskamerorna installerades var frekventa problem med åverkan på datorerna.
- Övervakningen sker i undervisningssalar när elever har lärarledda lektioner och i öppna datasalar samt en korridor/entré. Detta är sådana platser i skolan där eleverna uppehåller sig under stora delar av den tid då skolan är öppen de dagar undervisning bedrivs.
- Beträffande dessa utrymmen har nämnden inte vidtagit eller övervägt att vidta andra åtgärder än kameraövervakning för att uppnå de anförda ändamålen.
- Intill de platser som kameraövervakas finns skyltar som informerar om att platsen är kameraövervakad med inspelning.
- Materialet sparas inte längre tid än 10 dagar.
- Materialet förvaras på ett sätt som innebär att det är åtkomligt endast för sex rektorer och fyra IT-tekniker.

- Det finns inga skriftliga anvisningar för när någon får ta del av bilder i realtid eller inspelat material. Som exempel när skolan anser att det är tillåtet att ta del av uppgifterna nämns stöld, skadegörelse och bråk.

Inledningsvis konstaterar Datainspektionen att de platser i skolan som kameraövervakas, t.ex. klassrum, öppna datasalar samt korridorer, är sådana utrymmen där elever vistas och umgås en stor del av den tid som de tillbringar i skolan. Beträffande dessa utrymmen har nämnden inte heller vidtagit eller övervägt andra åtgärder, som skulle innebära ett mindre intrång i den personliga integriteten än kameraövervakning, för att uppnå de anförda ändamålen.

Beträffande integritetsintrånget gör Datainspektionen följande bedömning. Eleverna i Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium tillbringar en stor del av dagen i skolan. När de vistas i skolan deltar de både i undervisning och umgås med vänner. För många elever utgör skolan därför en plats där de framlever såväl sina arbetsliv som sina privatliv. Vidare är ett stort antal av eleverna underåriga och behöver som sådana ett särskilt skydd för sin integritet, eftersom de i allmänhet inte kan förväntas tillvarata sitt intresse av skydd för sin personliga integritet på samma sätt som vuxna. Kameraövervakning inomhus får från integritetsskyddssynpunkt anses som mer känslig än sådan som sker utomhus på allmänna platser, eftersom det vanligtvis finns en större beredskap för att bli sedd och observerad utomhus på platser där allmänheten har tillträde, än på platser inomhus där allmänheten inte har tillträde. Datainspektionen anser därför att kameraövervakningen inomhus i Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium innebär ett avsevärt intrång i elevernas personliga integritet.

Mot detta ska vägas framför allt det behov av kameraövervakning som nämnden har gjort gällande, d.v.s. att förhindra stöld och åverkan på datorer. Samtidigt har nämnden även anført behovet av att kameraövervaka när lärare leder lektioner i undervisningssalarna egentligen inte är så stort, men att det är krångligt att slå av och på kamerorna. I ärendet har inte heller redovisats någon detaljerad information rörande omfattningen och arten av inträffade stölder och skadegörelse.

Vid en samlad bedömning, med särskilt beaktande av att kameraövervakningen inomhus i Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium avser platser i skolan som eleverna är hänvisade att vistas och umgås på, anser Datainspektionen att kameraövervakningen efter kl. 07:00 och före kl. 17:00 måndag t.o.m. torsdag samt efter kl. 07:00 och före kl. 16:00 på fredagar ordinarie skoldagar inte är en åtgärd som är proportionerlig i förhållande till ändamålen och till de övervakades intresse av en fredad och privat sfär och det intrång i denna sfär som övervakningen innebär.

Enligt Datainspektionens bedömning är nämndens behandling av personuppgifter genom kameraövervakning, efter kl. 07:00 och före kl. 17:00 måndag t.o.m. torsdag samt efter kl. 07:00 och före kl. 16:00 på fredagar, ordinarie skoldagar därför kränkande i den mening som avses i 5 a § andra stycket PuL. Kameraövervakningen får därmed inte utföras och nämnden ska föreläggas att upphöra med kameraövervakningen inomhus i Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium under dessa tider.

Personuppgiftsbehandling i övriga IT-stöd

När det gäller hanteringen av personuppgifter i övriga IT-stöd gör Datainspektionen följande bedömning.

- Bevarande och gallring

I PuL finns bestämmelser om grundläggande kraven på behandlingen av personuppgifter. I 9 § punkten i) PuL anges följande:

Den personuppgiftsansvarige skall se till att personuppgifter inte bevaras under en längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Bestämmelsen ska dock bara tillämpas i den mån det inte i annan lag eller förordning finns avvikande bestämmelser. Detta framgår bl.a. av 8 § andra stycket första meningen PuL, där följande anges.

Bestämmelserna hindrar inte heller att en myndighet arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial tas omhand av en arkivmyndighet.

I ärendet har framkommit att nämnden det inte sker någon gallring av uppgifter i Elit samt att nämnden inte vet om uppgifter i Pednet gallras.

Datainspektionen förutsätter att nämnden tar fram riktlinjer och rutiner för bevarande och gallring av personuppgifter i Elit och Pednet.

- Information till registrerade

I PuL finns bestämmelser om information som ska lämnas till den registrerade. I lagens 23 § anges följande.

Om uppgifter om en person samlas in från personen själv, skall den personuppgiftsansvarige i samband därmed självständigt lämna den registrerade information om behandlingen av uppgifterna.

Vidare anges i 25 § första stycket PuL följande.

Information enligt 23 eller 24 § skall omfatta

a) uppgift om den personuppgiftsansvariges identitet,

b) uppgift om ändamålen med behandlingen, och

c) all övrig information som behövs för att den registrerade skall kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om mottagarna av uppgifterna, skyldighet att lämna uppgifter och rätten att ansöka om information och få rättelse.

Bestämmelsen innebär att den personuppgiftsansvarige måste informera elever eller vårdnadshavare om hur deras personuppgifter behandlas i IT-systemen. Den personuppgiftsansvarige måste informera om vem som ansvarar för systemen (vem som är personuppgiftsansvarig), vilka personuppgifter som samlas in, vad uppgifterna ska användas till samt att den registrerade har rätt att ansöka om information (få ett s.k. registerutdrag) och begära rättelse av felaktiga uppgifter. Informationen bör lämnas till eleverna själva om de kan tillgodogöra sig informationen. Informationen måste inte lämnas skriftligen utan kan istället

lämnas muntligen. Det kan dock vara lämpligt att informera genom ett informationsblad som delas ut till samtliga vårdnadshavare och elever, exempelvis vid läsårets början.

I ärendet har framkommit att elever, och i förekommande fall vårdnadshavare, inte får fullständig information om den personuppgiftsbehandling som sker i Elit, Skola24, Pednet, låssystemet PAC och bibliotekssystemet Selma.

Datainspektionen förutsätter att nämnden fortsättningsvis ger eleverna fullständig information om den personuppgiftsbehandling som sker i ovan nämnda system.

- Behörigheter och åtkomst till patientuppgifter i skolhälsovården

För behandling av personuppgifter inom skolhälsovården gäller, förutom PuL, bestämmelserna i patientdatalagen (2008:355) och Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården (SOSFS 2008:14).

I 4 kap. 1 § patientdatalagen anges följande beträffande inre sekretess.

Den som arbetar hos en vårdgivare får ta del av dokumenterade uppgifter om en patient endast om han eller hon deltar i vården av patienten eller av annat skäl behöver uppgifterna för sitt arbete inom hälso- och sjukvården.

I 4 kap. 2 § patientdatalagen anges följande med avseende på tilldelning av behörighet.

En vårdgivare ska bestämma villkor för tilldelning av behörighet för åtkomst till sådana uppgifter om patienter som förs helt eller delvis automatiserat. Sådan behörighet ska begränsas till vad som behövs för att den enskilde ska kunna fullgöra sina arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvården.

I 2 kap. 6 § SOSFS 2008:14 anges bl.a. följande.

Vårdgivaren ska ansvara för att det i ledningssystemet finns rutiner som säkerställer att hälso- och sjukvårdspersonalens och andra befattningshavares behörighet begränsas till vad som är nödvändigt för att ge en god och säker vård.

Vårdgivaren ska vidare ansvara för att varje användare tilldelas en individuell behörighet för åtkomst till patientuppgifter. Vårdgivarens beslut om tilldelning av behörighet ska föregås av en behovs- och riskanalys.

I ärendet har framkommit att det är möjligt för skolsköterska och skolläkare att inte endast ta del av patientuppgifter rörande elever på Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium, utan även för elever på andra skolor i Malmö stad. En sådan vidsträckt behörighet får endast förekomma om det är nödvändigt för att ge en god och säker vård.

Datainspektionen förutsätter att nämnden tar fram rutiner som säkerställer att användarnas behörigheter i Profdoc PMO begränsas till vad som är nödvändigt för att ge en god och säker vård.

- Kontroll av åtkomst till patientuppgifter i skolhälsovården

I 4 kap. 3 § patientdatalagen anges följande.

En vårdgivare ska se till att åtkomst till sådana uppgifter om patienter som förs helt eller delvis automatiserat dokumenteras och kan kontrolleras. Vårdgivare ska göra systematiska och återkommande kontroller av om någon obehörigen kommer åt sådana uppgifter.

I 2 kap. 11 § SOSFS 2008:14 anges följande rörande åtkomstkontroll.

Vårdgivaren ska ansvara för att det i ledningssystemet finns rutiner som säkerställer att

- 1. det av dokumentationen av åtkomsten (loggarna) framgår vilka åtgärder som har vidtagits med patientuppgifterna*
- 2. det av loggarna framgår vid vilken vårdenhet och vid vilken tidpunkt åtgärderna har vidtagits,*
- 3. användarens och patientens identitet framgår av loggarna,*
- 4. systematiska och återkommande stickprovskontroller av loggarna görs,*
- 5. genomförda kontroller av loggarna dokumenteras, och*
- 6. loggarna sparas i minst tio år.*

I ärendet har framkommit att nämnden tagit fram en rutin för logguppföljning, som innebär att det varje vecka sker ett slumpvis urval av 10 st journaler. I ärendet har inte klarlagts om genomförda kontroller av loggarna dokumenteras och hur länge loggarna bevaras.

Datainspektionen förutsätter att nämnden, om så inte redan är fallet, i sina rutiner även säkerställer kraven rörande dokumentation och bevarande i punkterna 5 och 6 ovan.

Hur man överklagar

Om Ni vill överklaga beslutet ska Ni skriva till Datainspektionen. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och den ändring som Ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Datainspektionen senast tre veckor från den dag beslutet meddelades för att kunna prövas. Datainspektionen sänder överklagandet vidare till Länsrätten i Stockholms län för prövning om inspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni har begärt.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Göran Gräslund i närvaro av dataråden Hans-Olof Lindblom och Katja Isberg Amnäs samt juristen Patrik Sundström, föredragande.

Göran Gräslund

Patrik Sundström

Kopia till:

Personuppgiftsombudet Ronny Lundkvist, Stadskontoret, juridiska avdelningen, 205 80
MALMÖ

Rektor Barbro Willners, Frans Suell och Jörgen Kocks gymnasium, Box 3044, 200 22 MALMÖ